

BÁO CÁO THẨM TRA

**Các báo cáo, tờ trình và dự thảo Nghị quyết thuộc lĩnh vực
Kinh tế - Ngân sách trình kỳ họp thứ 4 HĐND xã, Khóa I**

Thực hiện sự phân công của Thường trực HĐND xã, để chuẩn bị cho kỳ họp thứ 4 (kỳ họp thường lệ cuối năm 2025). Ngày 24 tháng 12 năm 2025, Ban Kinh tế - Ngân sách HĐND xã Hưng Nguyên đã tiến hành họp thẩm tra các báo cáo, tờ trình và dự thảo Nghị quyết của Ủy ban nhân dân xã trình tại kỳ họp thứ 4 gồm:

- Báo cáo tình hình thực hiện kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội năm 2025, và kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội năm 2026;
- Báo cáo tình hình thực hiện kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội 5 năm (2021 – 2025) và kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội 5 năm (2026 – 2030).
- Báo cáo tình hình thực hiện ngân sách năm 2025, nhiệm vụ dự toán ngân sách nhà nước năm 2026;
- Các tờ trình và dự thảo nghị quyết thuộc lĩnh vực Ban Kinh tế - Ngân sách trình tại kỳ họp thứ 4 HĐND xã.

Qua thẩm tra, Ban Kinh tế - Ngân sách báo cáo kết quả cụ thể như sau:

I. Về đánh giá kết quả tình hình kinh tế năm 2025; nhiệm vụ, giải pháp phát triển kinh tế năm 2026

1. Về đánh giá kết quả tình hình kinh tế năm 2025

Ban Kinh tế - Ngân sách HĐND xã cơ bản thống nhất với báo cáo do UBND xã trình tại Kỳ họp thứ tư HĐND xã khóa I, nhiệm kỳ 2021-2026, đồng thời nhấn mạnh thêm một số nội dung sau:

Năm 2025 là năm diễn ra nhiều sự kiện chính trị quan trọng trong bối cảnh chung của toàn tỉnh, cả nước; trên địa bàn xã cũng có những thuận lợi, khó khăn và thách thức đan xen. Khối lượng công việc đặt ra cho xã mới sau sáp nhập là rất lớn. Nhiệm vụ đặt ra là vừa phải tập trung lãnh đạo, chỉ đạo phát triển kinh tế - xã hội không bị gián đoạn, vừa phải thực hiện rà soát, sắp xếp, ổn định bộ máy của chính quyền địa phương hai cấp theo chỉ đạo của tỉnh. Tình hình thời tiết, dịch bệnh diễn biến phức tạp, nhất là cơn bão số 5 và số 10 đã ảnh hưởng lớn đến công tác lãnh đạo phát triển kinh tế trên địa bàn. Tuy nhiên, với quyết tâm và nỗ lực vượt qua khó khăn của cán bộ, đảng viên và nhân dân xã nhà, kết quả thực hiện nhiệm vụ năm 2025 đã đạt được 14/15 chỉ tiêu kinh tế - xã hội. Trong đó, lĩnh vực kinh tế có 7/8 chỉ tiêu đạt và vượt so với kế hoạch (KH).

Tổng giá trị sản xuất (GTSX) năm 2025 ước đạt 9.411 tỷ đồng, bằng 101,07% KH. Trong đó:

Nông - Lâm - Thủy sản: 238 tỷ đồng, đạt 96,75% KH.

Công nghiệp - Xây dựng: 8.324 tỷ đồng, đạt 101,09% KH.

Dịch vụ - Thương mại: 848 tỷ đồng, đạt 102,04% KH.

Tốc độ tăng trưởng năm 2025 ước đạt 25,5%. Thu nhập bình quân đầu người ước đạt 67 triệu đồng/người/năm. Cơ cấu kinh tế chuyển dịch đúng định hướng. Thu ngân sách (*nếu không tính tiền sử dụng đất*) đạt 38.098 triệu đồng, bằng 151,68% dự toán (DT), cho thấy nguồn thu thường xuyên được quản lý và kiểm soát tốt.

Công tác quản lý nhà nước về đất đai ngày càng chặt chẽ theo đúng quy định, việc xử lý các hành vi vi phạm ngày càng hiệu quả. Tình hình an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội được giữ vững ổn định trong điều kiện địa bàn có khu công nghiệp với số lượng lớn người lao động trong nước và người nước ngoài cư trú.

Tuy nhiên, bên cạnh những kết quả đạt được vẫn còn một số tồn tại, hạn chế như: Tổng thu ngân sách nhà nước (NSNN) trên địa bàn xã Hưng Nguyên năm 2025 đến nay mới chỉ đạt 392.264 triệu đồng, bằng 69,31% dự toán. Thu tiền sử dụng đất ước đạt 150.000 triệu đồng, chỉ bằng 44,55% dự toán. Điều này ảnh hưởng lớn đến chi đầu tư phát triển của xã.

Giá trị sản xuất nông nghiệp chỉ đạt 96,75% kế hoạch. Nguyên nhân chủ yếu là do ảnh hưởng nặng nề của thiên tai (bão số 5 và số 10) làm ngập, mất trắng hơn 1.061 ha lúa Hè Thu, thiệt hại khoảng 85 ha thủy sản. Công tác phòng chống dịch bệnh vẫn cần được quan tâm hơn để đảm bảo nguồn thực phẩm từ chăn nuôi, nhất là sau khi xảy ra dịch tả lợn châu Phi buộc tiêu hủy 159 con với tổng trọng lượng 9.241,8 kg.

Tỷ lệ giải ngân vốn đầu tư các công trình, dự án trên địa bàn chỉ đạt 39,73%. Đây là hạn chế lớn cần có giải pháp quyết liệt để khắc phục trong thời gian còn lại của năm 2025.

2. Về nhiệm vụ, giải pháp phát triển kinh tế năm 2026.

Ban Kinh tế - Ngân sách cơ bản thống nhất với nhiệm vụ, giải pháp phát triển kinh tế năm 2026 do UBND xã trình. Trong báo cáo đã nêu rõ các chỉ tiêu, giải pháp trong từng lĩnh vực, thể hiện sự quyết tâm đột phá về phát triển kinh tế - xã hội ngay từ năm đầu của nhiệm kỳ 2026 - 2031. Ban Kinh tế - Ngân sách HĐND xã đề nghị UBND xã rà soát, thống nhất số liệu trong các báo cáo và dự thảo nghị quyết; đồng thời cần quan tâm, tập trung xem xét, đánh giá đúng thực trạng tình hình trên địa bàn.

Năm 2026 là năm diễn ra nhiều sự kiện quan trọng như: Đại hội đại biểu toàn Quốc lần thứ XIV của Đảng; trong quý I năm 2026 diễn ra cuộc bầu cử đại biểu Quốc hội và đại biểu HĐND các cấp. Trên địa bàn đang triển khai thực hiện

nhiều dự án trọng điểm quốc gia nên sẽ bị chi phối lớn về thời gian trong công tác lãnh đạo, chỉ đạo và thực hiện nhiệm vụ chuyên môn của các ngành, lĩnh vực do UBND xã phụ trách.

Qua thẩm tra báo cáo, Ban Kinh tế - Ngân sách đề nghị:

- Tiếp tục rà soát, đánh giá và làm rõ thêm các tồn tại, hạn chế cũng như nguyên nhân đã chỉ ra trong báo cáo về lĩnh vực kinh tế - ngân sách năm 2025. Đối với năm 2026, cần bổ sung các giải pháp cụ thể cho từng nhiệm vụ trọng tâm nhằm hoàn thành các chỉ tiêu đề ra.

- Rà soát và xây dựng phương án sử dụng hiệu quả tài sản công sau sắp xếp đơn vị hành chính được tỉnh giao cho xã quản lý, tránh tình trạng lãng phí; đặc biệt là trụ sở UBND các xã cũ và trụ sở các cơ quan cấp huyện để lại cho địa phương sau khi sáp nhập.

- Chỉ đạo đẩy nhanh tiến độ giải ngân vốn các công trình đầu tư phát triển và đầu tư công trong thời gian còn lại của năm 2025, tạo động lực thúc đẩy tiến độ hoàn thành các công trình, dự án. Đặc biệt chú trọng các dự án ảnh hưởng đến đường giao thông, kênh mương nội đồng, trường học... Cần làm rõ nguyên nhân, trách nhiệm của cá nhân theo từng lĩnh vực phụ trách; đồng thời rà soát năng lực các nhà thầu, có phương án xử lý kịp thời đối với các đơn vị năng lực yếu, để dự án chậm tiến độ hoặc chất lượng kém.

- Khẩn trương rà soát, tháo gỡ khó khăn, vướng mắc trong việc khai thác quỹ đất để đẩy nhanh tiến độ thu tiền sử dụng đất; xác định đây là nhiệm vụ trọng tâm để đảm bảo nguồn vốn đầu tư phát triển trên địa bàn trong thời gian tới.

- Tiếp tục tăng cường công tác đối thoại, vận động nhằm đẩy nhanh tiến độ giải phóng mặt bằng (GPMB) cho các dự án trọng điểm, đặc biệt là các khu quy hoạch phân lô khai thác quỹ đất và dự án đường sắt tốc độ cao Bắc - Nam... Phấn đấu hoàn thành việc xây dựng các khu tái định cư trong năm 2026.

- Tăng cường công tác phòng, chống dịch bệnh trên đàn gia súc, gia cầm. Tập trung xây dựng và triển khai đề án thu gom rác thải thống nhất trên địa bàn toàn xã để đạt hiệu quả cao nhất (khắc phục tình trạng mỗi khu vực thực hiện một cách khác nhau, thiếu sự đồng bộ như hiện nay).

II. Báo cáo đánh giá tình hình thực hiện kế hoạch phát triển kinh tế 5 năm 2021 - 2026 và kế hoạch phát triển kinh tế 5 năm 2026 - 2030.

Ban Kinh tế - Ngân sách cơ bản thống nhất với báo cáo do UBND xã trình tại kỳ họp. Kết quả đạt được giai đoạn 2021 - 2025 được đánh giá trên cơ sở tổng hợp kết quả chung hàng năm đã được HĐND xã xem xét. Báo cáo đã nêu rõ những ưu điểm, những tồn tại hạn chế lớn, nguyên nhân và bài học kinh nghiệm; đây là cơ sở để tập trung các giải pháp cho giai đoạn tiếp theo.

2.1 Về kế hoạch giai đoạn 2026 - 2030: Các chỉ tiêu, giải pháp xây dựng đã bám sát Nghị quyết Đại hội Đảng bộ xã đến năm 2030. Tuy nhiên, Ban đề nghị cần cụ thể hóa và tập trung nhiều giải pháp để tăng nguồn thu; chú trọng tạo động

lực phát triển, nâng cao các nguồn thu từ sản xuất kinh doanh, dịch vụ để giảm dần sự phụ thuộc vào quỹ đất. Tập trung bố trí các nguồn vốn hợp lý cho các dự án hạ tầng trọng điểm theo từng giai đoạn. Quan tâm xây dựng quy hoạch xã, đặc biệt là quy hoạch hạ tầng kết nối khu công nghiệp theo định hướng quy hoạch đô thị văn minh đến năm 2030 theo Nghị quyết Đại hội Đảng bộ xã.

2.2 Về dự thảo Nghị quyết kế hoạch phát triển kinh tế năm 2026 và dự thảo Nghị quyết về kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội 5 năm 2026 - 2030

Ban Kinh tế - Ngân sách HĐND xã cơ bản thống nhất với dự thảo Nghị quyết trình tại kỳ họp. Ban đề nghị UBND xã xem xét các nội dung sau:

+ Các chỉ tiêu phát triển kinh tế: Phải bám sát chỉ tiêu Nghị quyết Đại hội Đảng bộ xã hàng năm để đưa ra giải pháp phù hợp trong năm 2026 và cả giai đoạn 2026 - 2030. Trong cơ cấu kinh tế, cần có giải pháp nâng cao giá trị thu nhập từ kinh doanh, dịch vụ thương mại, việc làm để từng bước giảm dần sự phụ thuộc vào nguồn thu từ quỹ đất.

+ **Về thiết chế văn hóa:** Xem xét lại chỉ tiêu xây dựng nhà văn hóa xóm trong năm 2026.

+ **Về giáo dục:** Rà soát tiêu chuẩn về cơ sở vật chất đối với trường đạt chuẩn quốc gia theo Thông tư 22 ngày 10/12/2024 (bổ sung, sửa đổi các Thông tư 17, 18, 19 năm 2018 của Bộ GD&ĐT) để xem xét chỉ tiêu phân đầu 12/14 trường đạt chuẩn quốc gia trong năm 2026 như trong dự thảo Nghị quyết trình tại kỳ họp. (Hiện nay có 11/14 trường được công nhận đạt chuẩn quốc gia nhưng đang theo tiêu chí cũ).

+ **Về chỉ tiêu nước sạch:** Cần xem xét lại đối với chỉ tiêu trong năm 2026: “Tỷ lệ dân số đô thị được cung cấp nước sạch qua hệ thống cấp nước tập trung 100%”. Do xã Hưng Nguyên sau sáp nhập không có đơn vị hành chính đô thị, vì vậy UBND xã cần đánh giá thực trạng hiện nay tỷ lệ hộ gia đình trên địa bàn xã sử dụng nước sạch là bao nhiêu (%) để xây dựng chỉ tiêu phù hợp cho toàn xã năm 2026 và phân đầu cho cả giai đoạn 2026 - 2030.

III. Báo cáo tình hình thực hiện dự toán thu, chi ngân sách năm 2025, nhiệm vụ dự toán năm 2026

Ban Kinh tế - Ngân sách cơ bản thống nhất với báo cáo do Ủy ban nhân dân xã chuẩn bị. Việc sáp nhập đơn vị hành chính và thực hiện mô hình chính quyền hai cấp bước đầu gặp nhiều khó khăn do cơ sở dữ liệu 6 tháng đầu năm là của các xã cũ, từ 01/7 đến nay là của xã mới.

Tuy nhiên, dưới sự chỉ đạo của cấp ủy, UBND xã đã nỗ lực tổ chức triển khai thực hiện dự toán ngân sách nhà nước (NSNN), bám sát định hướng phát triển Kinh tế - Xã hội trên địa bàn xã sau sáp nhập. Kết quả cụ thể như sau:

1. Tình hình thực hiện dự toán thu, chi ngân sách năm 2025

- **Về kết quả thu ngân sách:** Tổng thu ngân sách nhà nước năm 2025 ước đạt 392.264 triệu đồng, bằng 69,31%; Thu trên địa bàn hầu hết các khoản thu vượt

lệ phí 850 triệu đồng; Thu lệ phí trước bạ 33.700 triệu đồng; Thu thuế thu nhập cá nhân 15.200 triệu đồng; Thu khác ngân sách 870 triệu đồng; Thu từ quỹ đất công ích và hoa lợi công sản khác 500 triệu đồng.

b, Dự toán chi ngân sách địa phương

Tổng chi ngân sách địa phương năm 2026 là 563.295 triệu đồng. Trong đó: Chi cân đối ngân sách xã 543.295 triệu đồng, cụ thể: Chi đầu tư phát triển 280.500 triệu đồng; Chi thường xuyên 148.405 triệu đồng; Chi thực hiện chương trình mục tiêu 111.361 triệu đồng; Dự phòng ngân sách 3.029 triệu đồng.

Qua thẩm tra, Ban Kinh tế - Ngân sách đề nghị UBND xã lưu ý: Năm 2026 là năm có ý nghĩa đặc biệt quan trọng (Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XIV, bầu cử Đại biểu Quốc hội khóa XVI và HĐND các cấp). Trên địa bàn xã triển khai nhiều dự án lớn, nhạy cảm. UBND xã cần:

Chỉ đạo các bộ phận chuyên môn và đơn vị thực hiện dự án nghiêm túc triển khai các giải pháp đã nêu.

Thường xuyên rà soát, báo cáo kết quả theo từng giai đoạn.

Làm tốt công tác phối hợp để phấn đấu đạt mục tiêu kế hoạch đã đề ra.

3. Về dự thảo Nghị quyết dự toán thu ngân sách nhà nước trên địa bàn, chi ngân sách địa phương và phương án phân bổ ngân sách địa phương năm 2026.

Ban Kinh tế - Ngân sách cơ bản thống nhất với nội dung dự thảo Nghị quyết do UBND xã trình.

Đề nghị UBND xã tuân thủ quy định của pháp luật hiện hành về quản lý thu, chi ngân sách, đầu tư công theo Luật ngân sách nhà nước; Luật đầu tư công; Luật Quản lý tài sản công; Luật thực hành tiết kiệm chống lãng phí, các quy định pháp luật hiện hành khác có liên quan trong phạm vi thẩm quyền được giao.

Tiếp tục tập trung triển khai đồng bộ các biện pháp tăng cường công tác quản lý thu - chi ngân sách, đẩy mạnh các giải pháp khai thác để tăng các nguồn thu, phấn đấu năm 2026 đạt và vượt chỉ tiêu kế hoạch được giao; đồng thời thực hiện tiết kiệm chi theo quy định, chấp hành nghiêm kỷ luật, kỷ cương tài chính, đẩy mạnh thực hành tiết kiệm, chống lãng phí. Bên cạnh đó, điều hành thu - chi ngân sách xã cần bảo đảm chủ động, linh hoạt, công khai, minh bạch và cân đối ngân sách theo đúng quy định.

4. Về tờ trình dự thảo Nghị quyết về việc điều chỉnh kế hoạch đầu tư công năm 2025 và kế hoạch đầu tư công năm 2024 được cấp thẩm quyền cho phép kéo dài thời gian thực hiện giải ngân sang kế hoạch năm 2025 (ngoài trung hạn) của ngân sách (huyện Hưng Nguyên cũ) vào Kế hoạch đầu tư công năm 2025 nguồn ngân sách xã.

Căn cứ Quyết định số 4223/QĐ-UBND ngày 23 tháng 12 năm 2025 của UBND tỉnh Nghệ An; việc UBND xã trình HĐND xã ban hành Nghị quyết là cần thiết và bảo đảm đúng quy định của pháp luật.

lớn so với dự toán cả năm như: Thu từ khu vực kinh tế ngoài quốc doanh 3.461 triệu đồng, đạt 171,93%; Thuế thu nhập cá nhân 1.698 triệu đồng, đạt 146,23%; Thuế sử dụng đất phi nông nghiệp 2.743 triệu đồng, đạt 179,28%; Lệ phí trước bạ 3.877 triệu đồng, đạt 112,8%... Như vậy nếu không tính tiền sử dụng đất thì thu trên địa bàn ước đạt 151,94% so với dự toán. Kết quả cho thấy sự cố gắng nỗ lực rất lớn của UBND xã trong quản lý thu ngân sách trong năm 2025.

Tuy nhiên cơ cấu thu ngân sách nhà nước trên địa bàn chưa thật sự bền vững, trong đó thu tiền sử dụng đất vẫn đang còn chiếm tỷ trọng lớn chiếm 51,2% trong tổng thu Ngân sách nhà nước. Tình trạng nợ đọng thuế chậm được xử lý nhất là thuế xây dựng nhà ở tư nhân. Chưa có phương án xử lý thu tiền đối với các trường hợp giao đất trái thẩm quyền.

- Về chi ngân sách: Tình hình thực hiện chi ngân sách địa phương năm 2025 ước đạt 294.158 triệu đồng, bằng 89,91% dự toán. Trong đó chi đầu tư phát triển 101.706 triệu đồng, bằng 75,5% dự toán; Chi thường xuyên 154.680 triệu đồng, đạt 100% dự toán.

Công tác điều hành chi ngân sách thực hiện theo dự toán được giao và tiến độ thu ngân sách nhà nước trên địa bàn, đảm bảo công khai, minh bạch. Năm 2025 chi thường xuyên chủ yếu tập trung đảm bảo cho hoạt động điều hành của cấp uỷ, chính quyền, mặt trận đoàn thể, trong điều kiện bước đầu thực hiện mô hình chính quyền địa phương 2 cấp còn gặp nhiều khó khăn để tập trung thực hiện nhiệm vụ phát triển kinh tế xã hội; đảm bảo an sinh xã hội, công tác người có công; sự nghiệp giáo dục đào tạo, sự nghiệp y tế; đảm bảo nhiệm vụ quốc phòng, an ninh; chế độ chính sách tiền lương theo quy định và đã thực hiện tiết kiệm chi theo quy định.

Tuy nhiên chi ngân sách cho các công trình đầu tư vẫn còn thấp theo báo cáo của UBND xã đã chi đạt 39,73%.

2. Dự toán thu, chi ngân sách năm 2026

Ban kinh tế ngân sách cơ bản thống nhất với nội dung báo cáo UBND xã đã trình Dự toán thu, chi ngân sách năm 2026 cụ thể như sau.

a, Về dự toán thu ngân sách nhà nước trên địa bàn năm 2026

UBND xã trình HĐND xã dự toán thu ngân sách nhà nước trên địa bàn xã Hưng Nguyên năm 2026 là 874.955 triệu đồng, bằng 173,27% KH tỉnh giao. Thu ngân sách trên địa bàn 641.860 triệu đồng, bằng 236,10% KH tỉnh giao;

Các khoản thu ngân sách xã 621.860 triệu đồng, bằng 227,05% KH tỉnh giao (Trong đó thu tiền sử dụng đất ước đạt 550.000 triệu đồng, bằng 305,56% KH tỉnh giao); Thu bổ sung ngân sách cấp trên ước đạt 233.095 triệu đồng, bằng 100% KH tỉnh giao. Cụ thể: Thu từ khu vực DNNN địa phương 500 triệu đồng; Thu từ các doanh nghiệp và tổ chức kinh doanh 14.110 triệu đồng; Thu từ hộ gia đình và cá nhân kinh doanh 2.370 triệu đồng; Thu từ tiền sử dụng đất 550.000 triệu đồng; Thu thuế sử dụng đất phi nông nghiệp và tiền thuê đất 3.760 triệu đồng; Thu phí,

Ban Kinh tế - Ngân sách HĐND xã thống nhất với nội dung điều chỉnh, bổ sung kế hoạch vốn đầu tư công năm 2025 và kế hoạch đầu tư công năm 2024 (đã được cấp có thẩm quyền cho phép kéo dài thời gian thực hiện, giải ngân sang năm 2025 ngoài trung hạn) của ngân sách huyện Hưng Nguyên cũ vào kế hoạch đầu tư công năm 2025 nguồn ngân sách xã như sau:

a) Điều chỉnh kế hoạch đầu tư công năm 2025: Chuyển nguồn từ ngân sách huyện Hưng Nguyên cũ vào kế hoạch đầu tư công cấp xã, số tiền: **38.648.311.000 đồng** (Ba mươi tám tỷ, sáu trăm bốn mươi tám triệu, ba trăm mười một nghìn đồng).

b) Điều chỉnh kế hoạch đầu tư công năm 2024 chuyển sang năm 2025: Điều chỉnh kế hoạch đầu tư công năm 2024 đã được cấp có thẩm quyền cho phép kéo dài thời gian thực hiện và giải ngân sang năm 2025 (ngoài trung hạn) từ nguồn ngân sách huyện Hưng Nguyên cũ vào kế hoạch đầu tư công năm 2025 nguồn ngân sách xã, số tiền: **280.017.320 đồng** (Hai trăm tám mươi triệu, không trăm mười bảy nghìn, ba trăm hai mươi đồng).

(Chi tiết có phụ lục kèm theo)

Các nội dung khác giữ nguyên theo Nghị quyết số 09/NQ-HĐND ngày 30/7/2025 của HĐND xã Hưng nguyên.

Trên đây là Báo cáo thẩm tra của Ban Kinh tế - Ngân sách HĐND xã về các báo cáo, tờ trình và dự thảo nghị quyết tại kỳ họp thứ 4, HĐND xã khoá 1, nhiệm kỳ 2021 - 2026. Kính trình HĐND xã xem xét, quyết định./.

Nơi nhận:

- Thường trực Đảng uỷ;
- Thường trực HĐND xã;
- Chủ tịch, các PCT Ủy ban nhân dân xã;
- Thường trực UBMTTQ xã;
- Các đại biểu HĐND xã;
- Phòng Kinh tế UBND xã;
- VP HĐND-UBND xã;
- Lưu Ban KT-NS;

**TM. BAN KINH TẾ - NGÂN SÁCH
TRƯỞNG BAN**

Nguyễn Hữu Tráng